

Roční plán školní družiny

1. Hlavní úkoly školní družiny

Školní družina slouží k výchově, vzdělávání, rekreační, sportovní a zájmové činnosti žáků v době mimo vyučování. Tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Není pokračováním školního vyučování má svá specifika. Při činnosti jsou uplatňovány zásady pedagogiky volného času. Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Školní družina koordinuje svou práci se školou, s třídními učitelkami. Děti jsou vedeny k udržování vnitřního řádu školní družiny, ke snižování hrubosti a agresivity, zvláštní pozornost je věnována případné šikaně.

Při výchovné činnosti je kladen důraz na vytváření sociálních návyků a vlastností, výchovu osobností. Dodržována je bezpečnost žáků při všech činnostech.

Hlavní náplň práce

Hlavní náplní letošního roku je učit a vést žáky k poznávání „sama sebe“, umění komunikace s druhými, k mezilidským vztahům, pěstovat v žácích správné návyky ke zdravému životnímu stylu. Chceme vytvářet funkční a estetické prostředí ve školní družině, ke všem činnostem využívat zařízení školy. Také bychom rády více spolupracovaly se zákonnými zástupci.

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností a zapamatování.
- **Sebepoznání a sebepojetí** – co o sobě vím, jak se to promítá v mém chování, vztahy k druhým lidem.
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání, organizace času, stanovení osobních cílů.
- **Psychohygienu** – dovednosti k pozitivnímu naladění mysli, zvládnutí stresu, relaxace.
- **Kreativita** – cvičení a hry na rozvoj tvořivosti.
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc.

- **Komunikace** – hry na procvičování dovedností pro verbální i neverbální komunikaci, komunikaci v různých situacích.
- **Kooperace a kompetence** – seberegulace v situaci nesouhlasu a odporu, dovednost navazovat na druhé, řešení konfliktů, organizování práce ve skupině.
- **Vytváření vztahů vychovatel – dítě** – příjemné jednání, respektování zájmů a potřeb dítěte.

2. Celoroční plán akcí

Září „Máme nové kamarády

Seznámení s novým prostředním školní družiny a školy (poučení o bezpečnosti).

Bezpečná cesta do školy.

Pravidla společného soužití mezi dětmi (tvoření společných pravidel).

Navázání přátelských vztahů za pomoci společných her.

Naše jídelna (sebeobsluha a zásady správného stolování).

Četba dramatizace pohádek.

Říjen „Příroda kolem nás“

Přírodovědné vycházky (poznávání přírodnin, zvířat, sběr přírodnin na výtvarnou a pracovní činnost „Land art“).

Výrobky z přírodnin.

Rozvoj vztahu k přírodě, sounáležitost s přírodou.

Dopravní minimum – bezpečnost na komunikaci.

Listopad „Co děláme celý den – co je všechno kolem nás“

Uvědomění si svých práv, ale i povinností.

Respektování dohodnutých pravidel ve školní družině.

Máme rádi pohádky, poslech, čtení, vyprávění dramatizace.

Moje rodina – osoby a vztahy.

Jarmark (výroba výrobků).

Prosinec „Nastal čas vánoční“

Čert, Mikuláš, Anděl (nadílka).

Vánoční výzdoba školní družiny.

Zvyky, tradice a obyčeje.

Výroba přáníček pro azylový dům Gloria a SeneCura Slivenec.

Leden „Paní Zima kraluje“

Pochopení jevů kolem nás.

Střídání ročních období – jak se správně obléknout.

Stavby ze sněhu, soutěže, bobování.

Přírodovědné vycházky – stopy zvířat „stopujeme“.

Únor „Jsem nemocný“

Základní poznatky o lidském těle a jeho hlavní funkce (práce s encyklopedií).

Zdravý životní styl.

Co jsou škodliviny.

Den svatého Valentýna

Březen „Svět kolem nás se probouzí“

Příprava na svátky jara.

Zvyky, tradice a obyčeje.

Vycházky do přírody – příroda na jaře, pozorování změn.

Návštěva ZOO v Malé Chuchli.

Výrobky s velikonočními náměty (Velikonoční jarmark).

Měsíc knihy.

Duben „Všichni za jeden provaz“

Zlatý slavík – soutěž ve zpěvu.

Činnosti zaměřené k jarnímu období a svátkům jara.

Výroba dárků ke Dni matek.

Filipojakubská noc – Čarodějnice.

Co do lesa nepatří (uklízáme odpad v přírodě).

Den Země.

Květen „Můj vztah k bydlišti“

Vytvořit vztah ke svému městu, k vlasti.

Zajímavosti našeho města.

Adresa bydliště.

Vycházky – historie Prahy.

Červen „Sport pro každého“

Soutěže v lehké atletice.

Den dětí.

Soutěž ve hře Cornhole

Dopravní hřiště.

Vycházky – Prokopské údolí.

Rozloučení se školou (společná fotografie).

3. Výchovně vzdělávací oblasti

Výchovně vzdělávací oblasti vycházejí z rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a jsou aplikovány na druhy činností odehrávající se ve školní družině. Výchovně vzdělávací oblasti jsou rozděleny do tematických celků:

- **Člověk a jeho nejbližší okolí.**
- **Člověk a příroda.**
- **Člověk a zdraví.**
- **Člověk a společnost.**
- **Místo, kde žijeme.**
- **Člověk a literatura.**
- **Člověk a velký svět.**

3.1 Tematický celek „Člověk a jeho nejbližší okolí“

Moje škola, moje třída.

Moje skupina.

Kdo se o nás stará.

Klíčové kompetence:

- komunikativní,
- sociální a personální,
- trávení volného času,
- řešení problémů.

Cílové kompetence:

- umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku,
- dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky,
- uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí třídy, školy,
- dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické a jim přizpůsobit své chování,
- je schopno elementární spolupráce ve skupině dětí,
- dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji,
- aktivně přistupuje k problémům, umí organizovat své činnosti, své problémy řeší samostatně,
- komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace,
- chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití,
- má vytvořené základní návyky společenského chování.

Podtémata:

Moje třída, moje škola.

Dílčí cíle	Realizace
Vytvořit pozitivní vztah k ZŠ.	Rozhovory – moje první zážitky ze školy. Výtvarné ztvárnění – kresba – moje škola. Práce s přírodninami – zdobíme si třídu.
Vědět, že ZŠ je společenství, ve kterém je nutno dodržovat pravidla.	„Tvoření pravidel „naší skupiny, logo třídy. Návrh loga třídy – kresba.
Spoluvytváří prostředí pohody ve třídě.	Co bych rád dělal, co se mi líbí x nelíbí, smyslová hra – pantomima.
Orientovat se v prostoru, v každodenním provozu školy a v činnostech.	„Bludný Holanďan“ orientace v prostoru školy.
Dodržuje jak základní pravidla, tak i společně vytvořená pravidla.	Smyslová hra s malým předmětem „vyjádři svůj pocit“. Pohybové vyjádření hudby „je nám dobře na světě“.
Orientovat se v prostoru – okolí školy.	Dodržovat pravidla bezpečnosti při pohybu po komunikacích – “Bezpečný chodec”. Poznej dopravní značky.

Moje skupina:

Dílčí cíle	Realizace
Chtít spolupracovat ve skupině a se skupinou.	Míčové hry s pravidly. Výrobky pro kamaráda, rodiče / přírodniny, papír, modelovací hmota. Koláž – kolektivní práce /z textilu/. Výroba a pouštění draka.
Umí hodnotit chování své i druhých.	„Vadí x nevadí“ co se děje kolem nás.
Základní společenské normy.	Co by se stalo, kdyby – řešení problémových situací. Nebezpečí kolem nás – drogy, násilí. „Poznej kamaráda podle hlasu“. Soutěživé hry s pravidly.

Kdo se o nás stará

Dílčí cíle	Realizace
Vážít si práce dospělých.	Návštěva školní jídelny. Péče o svoji třídu – drobný úklid, uložení hraček, pomůcek a osobních věcí. Ředitel, učitelé, vychovatelky - „Co pro nás dělají“. Já a moje rodina, kamarádi.

	Životní prostředí – okolí školy.
--	----------------------------------

3.2 Tematický celek „Člověk a příroda“

Klíčové kompetence:

- komunikativní,
- řešení problémů,
- trávení volného času,
- pracovní.

Cílové kompetence:

- zkoumá přírodní fakty a jejich souvislosti s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) různých metod racionálního uvažování,
- klade si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů a hledá na ně adekvátní odpovědi,
- prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou živou i neživou, ochraňuje ji, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje,
- porozumí souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí,
- je zvědavý, má touhu poznávat.

Dílčí cíle	Realizace
Vytvořit kladný vztah k přírodě.	„Tajemství lesa“ – vědomostní soutěž.
Dokáže pojmenovat některá zvířata, stromy, rostliny.	Vycházka do lesa.
Dokáže vyhledat informace a pracovat s nimi.	Návštěva knihovny.
Znát základy ekologie.	Práce s tříděným odpadem – různé techniky.

Chápat a vnímat ochranu přírody.	„Co do lesa nepatří“ - Ekologie
Ohleduplnost k okolí.	Je zbytečné poškozovat přírodu.
Angažovanost při ochraně zvířat.	ZOO – návštěva, příspěvek na potravu vybraného zvířete, popř. jeho adopce.
Sledování změn v přírodě.	Pozorování listů, chování zvířat během různých ročních období.
Portrét zvířete.	Skládání zvířátka z barevných papírů.
Znát práva zvířat.	Besedujeme o právu na život každého živočicha a jeho určení na této planetě.
„Záhady pod kamenem“.	Při vycházce sledujeme život pod zvednutým kamenem.
Za dobrodružstvím přírody.	Napodobování hlasů zvířat.
Stavíme z přírodnin.	Při vycházkách do lesa upevňujeme pravidla chování v přírodě, sbíráme plody a zhotovujeme z nich drobné šperky atd. Obtiskujeme listy – využíváme různé techniky. Land Art
Pozorujeme život nad našimi hlavami.	Pozorujeme život na stromech. Kreslíme, modelujeme ptačí hnízdo s mláďaty.
Naše květiny.	Děti se starají o květiny ve třídě. Pěstujeme v truhlíku nenáročné rostliny. Každá rostlina chce jinou péči.

3.3 Tematický celek „Člověk a zdraví“

Klíčové kompetence:

- řešení problémů,
- komunikativní,
- sociální a personální,

- trávení volného času,
- občanské.

Cílové kompetence:

- chápe, že zdraví není samozřejmost a musí se chránit,
- má poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích,
- podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních,
- vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím nejen tělesným, ale také s duševním a že tyto potíže spolu mohou souviset,
- má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny,
- chápe, že když je člověk nemocen nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu,
- rozumí tomu, že způsob, jakým člověk žije, má kladný nebo záporný dopad na jeho zdraví,
- chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city – dovede je rozpoznat a pojmenovat, snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu a jeho okolí,
- má vytvořenou představu o pojmu závislosti a o všech věcech, které ničí zdraví (cigarety, drogy, alkohol, hra na automatech...),
- má vytvořenou představu o zdravé životosprávě.

Dílčí cíle	Realizace
Pečlivě provádět jednoduché pohyby a cviky.	Pohybové hry: Kuba řekl, Opičí král. Pohyb s písni: Hlava, ramena... Tanec ptáčka. Vycházky do lesa spojené s pohybem.
Znát názvy těla.	Rozhovor: lidské tělo.
Znát názvy smyslových orgánů, základních vnitřních orgánů a jejich funkce.	Četba: encyklopedie: Lidské tělo. Portrét – části hlavy. Společná práce: kresba postavy spolužáka. Popis těla, vyznačení vnitřních orgánů.

	Hry: poznej spolužáka (po hmatu), Kuřátko pípni (po sluchu).
Znát proces stárnutí.	Rozhovor: pomoc starším lidem, proč? Rozdíly mezi dětmi a dospělými. Kresba: rodinné příslušníci.
Rozlišovat a pojmenovat vztahy mezi věcmi (povrch, tvar, barva, množství) -zdokonalovat koordinaci jemné a hrubé motoriky.	Hry: Poznej předmět po hmatu, Ano, ne (hádání věcí), Čáp ztratil čepičku (barvy). Práce s korálky, vyšívání, háčkování, vystřihování, skládačky – rozvoj jemné motoriky. HM: míčové hry, atletika.
Vědět o významu osobní hygieny. Neodmítat zdravou výživu.	Hygienické návyky ve škole i mimo ni. Kresba: zdravá výživa (na bílý papír), co mi škodí (na černý papír).
Mít podvědomost o nemocech - pocity, emoce, city.	Debata: prevence nemocí a úrazů. Pomoc nemocným spolužákům. Hry: interaktivní: hra na slepce a vodiče (vcítění se do druhého). Kresba: vyjádření pocitů a emocí. Moje logo – jak se cítím. Poznávací vycházka – poliklinika.
Znát důsledky pro zdraví používáním některých potravin.	Debata: nejím, co neznám (poučení při důsledku při požití např. jedovatých rostlin).

Vědět, že drogy (včetně alkoholu, cigaret) nepatří do zdravých návyků, v konečném důsledku likvidují tělesnou i psychickou stránku člověka.	Debata: nebezpečí drog – následky. Co dělat při nálezů stříkaček. Upozornění na důležitá telefonní čísla.
---	---

3.4 Tematický celek „Člověk a společnost“

Klíčové kompetence:

- občanské
- komunikativní,
- řešení problémů,
- trávení volného času,
- sociální a personální.

Cílové kompetence:

- uvědomuje si, že každý má svá práva a povinnosti, v běžných kvótních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů,
- chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je potřeba
- u druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování,
- akceptuje potřebu řádu, aktivně se dokáže podílet na tvorbě pravidel, přijatá pravidla se snaží plnit,
- ví, že v případě řešení problémů, které přesahují jeho síly, se má obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí,
- nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života,
- je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým,
- rozvíjí zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství,
- utváří si pozitivní hodnotový systém, opřený o historické zkušenosti, získává základní orientaci v aktuálním dění v ČR, v EU a ve světě.
- klade si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů a hledá na ně adekvátní odpovědi,
- ví, že v případě řešení problémů, které přesahují jeho síly, se má obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí,
- nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života,

- je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým,
- rozvíjí zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství,
- utváří si pozitivní hodnotový systém, opřený o historické zkušenosti,
- získává základní orientaci v aktuálním dění v ČR, v EU a ve světě.

Dílčí cíle	Realizace
Učíme se toleranci a pořádku.	Hledáme v okolí věci, které můžeme pochválit. Hrajeme hru „optimisté a pesimisté“. Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, věnujeme se sebe obslužné práci. Kriticky hodnotíme naši třídu a společně se domluvíme, čím můžeme vylepšit její vzhled.
Všude žijí lidé.	Povídáme si o různých národních tradicích, jídlech, čteme pohádky z různých světadílů.
Jak žijeme.	Povídáme si o tom, co dělají policisté, hasiči, knihovnice, zemědělci, prodavači, lékaři, zdravotní sestry, řidiči, popeláři atd. Diskutujeme o tom, čím bychom chtěli být. Seznamujeme se s prací obecního úřadu, pošty, knihovny, lékárny, obchodu, spořitelny, informačního střediska /formou návštěvy a debat.
Moje rodina.	Ví, kdo patří do rodiny, zná nejbližší příbuzenské vztahy. Zjišťujeme, kdy mají rodiče, prarodiče jmeniny.

Demokracie a hlavní představitelé ČR.	Společně si povídáme o základních pravidlech demokracie. Diskutujeme o našich hlavních státních představitelích.
---------------------------------------	---

3.5 Tematický celek „Místo, kde žijeme“

Náš domov

Naše město

Klíčové kompetence:

- komunikativní,
- sociální a personální,
- občanské,
- trávení volného času.

Cílové kompetence:

- zná svůj dům,
- odhaduje rizika na jeho zdraví,
- chce poznávat své okolí

Dílčí cíle	Realizace
U nás doma.	Vyprávíme si o životě naší rodiny. Popisujeme domy (byty), v nichž bydlíme. Stavíme náš dům ze stavebnicových dílů. Stavíme, kreslíme ideální dům, v kterém bychom chtěli bydlet. Zařizujeme si náš pokoj – nábytek a další vybavení vystřihujeme z barevných papírů, zbytek dokreslujeme.
Naše škola.	Ptáme se, co skrývají odborné pracovny a kabinety naší školy. Zjišťujeme, kdo všechno ve škole pracuje.

	Navštěvujeme školní kuchyni.
Naše město.	Na vycházkách hledáme zajímavosti naší městské oblasti (budovy, stromy, pomníky, vodní toky, nápisy na sídlech institucí). Malujeme místa, kde je nám dobře. Společně výtvarně zobrazujeme hlavní dominanty našeho města. Vymýšlíme, jak by mohlo vypadat ideální město. Putujeme na určené místo podle vlastnoručně vyrobené mapy.
Naše město.	Hrajeme si na průvodce naším městem, popisujeme, kudy se hosté dostanou na poštu, na zastávku tramvaje, k nejbližšímu zdravotnickému zařízení. Kreslíme plánec nejbližšího okolí
Bezpečnost.	Na vycházce upozorňovat na dodržování pravidel silničního provozu, které se týkají chodce a cyklisty. Návštěva dopravního hřiště.

3.6 Tematický celek „Člověk a literatura“

Klíčové kompetence:

- komunikativní,
- trávení volného času,

Cílové kompetence:

- chápe jazyk jako historický jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa,
- rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku,
- získává sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama,
- rozvíjí fantazii

Dílčí cíle	Realizace
Učit se vnímat text, pochopit jej.	Četba knihy na pokračování/dle vlastního výběru. Poslech pohádek z magnetofonu, videa. Práce s textem – rozbor hlavních postav. Kresba – ilustrace k textu.
Rozvoj fantazie.	Modelování lidské a zvířecí postavy. Práce s papírem – skládanky. Práce s nůžkami a lepidlem – koláž k danému tématu. Dobro x zlo fantazijní malba hra s barvou, vyjádří pocit. Práce s přírodním materiálem – koláž.
Cítit uspokojení z vlastního verbálního projevu.	Hra na básníky – pokus o rýmování. Četba pohádky kamarádovi – štafeta. Práce s časopisy: ABC, Skautské časopisy Světýlko, Čtyřlístek a Mateřídouška.

	Prohlížení časopisů, práce s textem, vystřihování, koláže a hádanky.
Vytvářet bohatou slovní zásobu.	Vymýšlíme pohádku – pokus o krátký text. Soutěž o nejvtipnější příběh, hádanku. Co by stalo kdyby – řešení problémových situací.
Poznat shodu, podobnost, rozdíl.	Hra Na tichou poštu/krátká věta /. Slovní kopaná, Přidej slovo a pošli dál.
Cítit uspokojení z vlastního projevu.	Maňásková scénka s vlastnoručně vyrobenými loutkami.
Poznat shodu, podobnost, rozdíl.	Interaktivní hry – shoda, podobnost, rozdíl Napodobení kamaráda, rodinného příslušníka. Empatie. Cvičení postřehu, Co se změnilo. Poznej podle hlasu, Co by se stalo, kdyby... Rozdíl v literárních žánrech – próza, poezie, bajka.
Pohybové hry k danému tématu.	Kde, kdo bydlí. Kuba řekl – reakce na daný pokyn.

3.7 Tematický celek „Člověk a velký svět“

Klíčové kompetence:

- pracovní,
- občanské.

Cílové kompetence:

- uvědomujeme si, že lidé jsou různí a liší se podle znaků
- uvědomuje si, že každý má svá práva a povinnosti,
- naučí se respektovat a tolerovat potřeby odlišné od jeho vlastního,
- má zájem pochopit jevy kolem sebe a v souvislosti, dovede se ptát (vesmír, vznik světa),
- chce poznávat své „velké okolí“ (svět, vesmír).

Dílčí cíle	Realizace
Vnímat odlišnost lidí.	Nejsem na světě sám – multikulturní prostředí. Multikulturní výchova. Pantomima – hra. Prohlídka encyklopedií – koláž. Den matek – dárky.
Zajímat se o odpovědi i na otázky, které přesahují běžný lidský život.	Vývoj člověka, zánik lidského života.
Pociťovat sounáležitost s neživou a neživou přírodou.	Jsem součást přírody, co pro ni mohu udělat. Pozorování a určování květin na louce a v lese. Kresba a malba jarních květin. Určování druhů stromů a keřů, určování podle klíče. Založení herbáře. Koláže z přírodnin.

	Orientace v přírodě podle přírodních ukazatelů. Stopy zvířat a ptáků, určování podle klíče. Malování kamínků. Koláž z písků a kamínků. Sounáležitost živé a neživé přírody, přírodní zákony. Koloběh vody v přírodě, přírodní úkazy.
Mít povědomí o existenci planety Země jako součásti vesmíru.	Práce s encyklopediemi – vesmír.
Vědět o různorodostech zemského povrchu, klimatu přírody a vesmíru.	Sluneční soustava planety, Kosmická tělesa vesmíru Konstruktivní sestrojování z Lega. Fantazijní práce. Kresba vesmíru Modelování - "Mimozemšťané".

V Praze dne 1. 9. 2022

Zpracovala:

Bc. Veronika Kubů

vedoucí vychovatelka ŠD

Schválila:

Mgr. Veronika Urban Volfová

ředitelka školy